

Sygn. akt VIII U 2211/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 23 lipca 2018 r. **nr** SER 2 - (...)

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 2211/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 lipca 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek, albowiem ubezpieczony wykazał jedynie 22 lata, 9 miesięcy i 15 dni pracy górniczej (wobec wymaganych 25 lat), w tym 20 lat i 3 dni pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ww. ustawy (wobec wymaganych 10 lat).

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie, w którym domagał się przyznania prawa do spornego świadczenia. Twierdził, że gdyby organ rentowy przeliczył jego lata pracy zgodnie z przelicznikami 1,8 oraz 1,5, to wówczas legitymowałby się on stażem pracy górniczej w wymiarze ponad 25 lat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 grudnia 2016 r. ubezpieczony M. M. (ur. (...)) wniósł do organu rentowego o przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony ukończył 55 rok życia w dniu(...). Nie jest członkiem OFE.

Decyzją z 3 stycznia 2017 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej, ponieważ wykazał on jedynie 21 lat, 7 miesięcy i 18 dni okresów pracy górniczej (wobec wymaganych 25 lat), w tym 18 lat, 10 miesięcy i 6 dni pracy górniczej w myśl art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej (wobec wymaganych 15 lat).

W dniu 13 marca 2017 r. ubezpieczony po raz kolejny wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury.

Pismem z 17 marca 2017 r. organ rentowy w oparciu o art. 114 ustawy emerytalnej wskazał, że ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów, które miałyby wpływ na prawo do świadczenia, w związku z czym podtrzymał treść zaskarżonej decyzji odmownej z 3 stycznia 2017 r.

Następnie w dniu 2 lipca 2018 r. ubezpieczony po raz kolejny wniósł o emeryturę.

Zaskarżoną decyzją z 23 lipca 2018 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek. Wskazał, że ubezpieczony wykazał zaledwie 22 lata, 9 miesięcy i 15 dni pracy górniczej (wobec wymaganych 25 lat), w tym 20 lat i 3 dni pracy górniczej z art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej (wobec wymaganych 15 lat).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczone jest bezzasadne. Zaskarżona decyzja okazała się prawidłowa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 t.j.) w rozdziale 3a regulują kwestie emerytur górniczych, także ustalenie prawa do ich otrzymania. Z kolei w rozdziale 4 te same przepisy opisany jest sposób ustalania ich wysokości. Czym innym jest zatem ustalenie prawa do emerytury, a czym innym ustalenie wysokości świadczenia. I tak, zgodnie z art. 50a ust. 1 tej ustawy, górnicza emerytura (ze względu na wiek) przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl ust. 2 tego przepisu wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Natomiast, w myśl art. 50e ustawy emerytalnej prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

W myśl ust. 2, do okresów pracy górniczej, o której mowa w ust. 1, zalicza się także okresy:

- 1) niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne,

2) czasowego oddelegowania pracowników, o których mowa w art. 50c ust. 1 pkt 6, do zawodowego pogotowia ratowniczego w (...) S.A. w B., w (...) S.A. Oddział (...) w L. lub w okręgowych stacjach ratownictwa górniczego

- bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

Jednocześnie, w myśl ust 3 tego przepisu prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem, że pracownik nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W niniejszej sprawie zaskarżona decyzja dotyczy emerytury górniczej ze względu wiek, a więc wskazanej w art. 50a ustawy emerytalnej.

Powyżej wskazano przesłanki, jakie należy nabyć, aby otrzymać prawo do tego świadczenia. Jedną z tych przesłanek jest przesłanka stażu pracy górniczej (art. 50a ust. 1 pkt 2), zgodnie z którą ubiegający się o emeryturę z tego przepisu musi wykazać, że legitymuje się okresem pracy górniczej wynoszącym łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1. Jednocześnie istnieje możliwość tego świadczenia przez mężczyznę wcześniej, tj. po ukończeniu 50 roku życia. Niemniej jednak trzeba wówczas spełnić przesłanki z art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej, czyli (poza wiekiem) co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1

Z kolei, zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 1 za pracę górniczą uważa się zatrudnienie pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu.

Jednocześnie, w myśl art. 50d ust. 1 przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

1) w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębianiu szybów i robotach szybowych;

2) w drużynach ratowniczych.

Z powyższego przepisu wynika jednoznacznie, że ewentualne uwzględnienie dniówek w wymiarze półtorakrotnym dotyczy ustalenia prawa do emerytury górniczej. W związku z tym, jeżeli osoba ubiegająca się o prawo do emerytury górniczej wykaże, że pracowała np. w przodku bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku, to okres takiej pracy powinien zostać zaliczony w wymiarze półtorakrotnym.

Z treści zaskarżonej decyzji wynika, że ubezpieczony nie wykazał, iż spełnił przesłankę 25 lat pracy górniczej z art. 50a ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, albowiem organ rentowy zaliczył mu jedynie 22 lata, 9 miesięcy i 15 dni pracy górniczej wraz z okresami pracy w wymiarze 1,5.

Czym innym są natomiast przeliczniki stosowane przy ustalaniu wysokości świadczenia. Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy emerytalnej, **przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur**, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące przeliczniki:

1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;

2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;

3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;

4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Z kolei, w myśl ust. 2 tego przepisu, Przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

Z powyższego wynika, że przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek, a więc tego z art. 50a ustawy emerytalnej możliwie jest ewentualne uwzględnienie dniówek przy zastosowaniu wskaźnika 1,5 z art. 50d tejże ustawy, o tyle o ile zostały spełnione przesłanki tam wskazane, np. ubezpieczony wykazał odpowiednimi dokumentami, że pracował w przodku. Natomiast przy ustalaniu wysokości świadczenia, w myśl art. 51 ust. 1 ustawy emerytalnej istnieje możliwość ewentualnego uwzględnienia wskaźników 1,2; 1,4; 1,5 lub 1,8 za każdy rok pracy.

W niniejszej sprawie organ rentowy prawidłowo obliczył okres pracy górniczej ubezpieczonego, który wyniósł ostatecznie 22 lata, 9 miesięcy i 15 dni. Uwzględnił przy tym dniówki w wymiarze 1,5, albowiem ubezpieczony przedłożył na tę okoliczność zaświadczenie z (...) SA w G. z 25 kwietnia 2012r. z którego wynika, że w okresie od 3 września 1985 r. do 31 sierpnia 1994 r. było ich (...). Jednocześnie ubezpieczony nie przedłożył żadnego innego dokumentu, z którego wynikałoby, iż jeszcze w jakimś innym okresie pracował pod ziemią i okres ten winien być zaliczony w wymiarze 1,5. Tym samym do okresów pracy w wymiarze 1,5 przy ustaleniu prawa do emerytury został uwzględniony wyłącznie ww. okres. Prawidłowo również organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy górniczej okres 2 lat, 1 miesiąca i 23 dni (w tym okresy pobieranych zasiłków chorobowych oraz urlopu bezpłatnego w związku z ćwiczeniami wojskowymi), albowiem nie podlegają one zaliczeniu jako okresy pracy górniczej bądź równorzędnej. Tym samym staż czystej pracy górniczej nie przekroczył u ubezpieczonego 25 lat.

Ponadto Sąd zaznacza, że nie jest możliwe aby wskaźniki z art. 51 ust. 1 ustawy emerytalnej mające zastosowanie do ustalenia wysokości świadczenia, były wykorzystywane do obliczenia prawa do świadczenia. Do ustalenia prawa do świadczenia może mieć zastosowanie co najwyżej wskaźnik 1,5, o tyle o ile zostanie to wykazane np. wykazem dniówek przodkowych.

Przyczyną odmowy przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek (art. 50a) było nieudowodnienie przez niego 25 letniego stażu pracy górniczej (wykazano jedynie 22 lata, 9 miesięcy i 15 dni), a więc stażu pracy górniczej z początkowej części normy z art. 50a ust. 1 pkt 2.

W trakcie postępowania sądowego ubezpieczony nie wykazał, aby spełnił przesłankę 25 letniego stażu pracy górniczej w myśl ww. przepisu. Nie przedstawił na tę okoliczność żadnych dodatkowych dowodów.

Z tych też względów, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne i orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) SSR del Anna Capik- Pater